

WAYS TO IMPROVE STUDENTS' ENGLISH SPEAKING SKILLS IN ENGLISH CLASSES

Suhrob Abdusalimov Rustamovich

An Intern Trainee Teacher of Samarkand State Medical University.

ANNATION

The main purpose of this article is to develop students' speaking skills in English, to develop the skills of oral communication with others.

Keywords: Grammatical forms, surrounding objects, events, plants, speech development.

KIRISH

O'rta umumta'lim maktablari ingliz tili darslarida og'zaki nutq mashqlarini tahlili va o'quvchilarida ingliz tili og'zaki nutq ko'nikmalarini shakllantirish va uning nutqiy muloqotda qo'llash malakasini egallashga ko'maklashish maqsadida tez va oson erishishning asosiy omili xorijiy til ta'limini uni qanday maqsadda va yo'nalishda o'rganilishiga nisbatan tashkil qilish bilan bog'liqligi haqida.

Maktablarda boshlang'ich sinf o'quvchilariga ta'lim – tarbiya berishda eng asosiy vazifalardan biri o'quvchilarga ona tilini o'rgatish bilan bir qatorda xorijiy tillarni o'rgatish, shu nuqtaiy nazardan ingliz tilini o'rgatishdir. O'quvchini ingliz tiliga qiziqтира olish, ingliz tilida nutqini rivojlantirish, nutqiy munosabatga, muomalaga o'rgatishdir.

Nutq o'stirishning asosiy maqsadi: o'quvchilarning ingliz tilidagi og'zaki nutqini rivojlantirishdan, atrofdegilar bilan nutqiy muloqotda bo'lish malakasini shakllantirishdan iborat.

ASOSIY QISM

Nutq o'stirish vazifasi o'z ichiga bir qancha maxsus vazifalarni oladi:

1. O'quvchilarni sinf xonasi va tevarak-atrof bilan tanishtirish, nutqini o'stirish, lug'atini boyitish.
2. Nutqning grammatik tomonini shakllantirish.
3. nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash.

Lug'at ustida ishlash ko'rgazmali qurollardan tahqari sinf xonasidagi ko'rgazmalardan hamda tevarak-atrof bilan tanishtirish orqali ham amalgam oshiriladi. O'quvchilarni tevarak - tarofdagi buyumlar, hodisalar, o'simliklar, hayvonot dunyosi va hokozolar bilan tanishtirish jarayonida ularning nomlarini, sifatlarini, hususiyatlarini inglizcha so'zlar bilan aytamiz.

Ingliz tili darslarda lug'at bilan ishlash juda muhim bo'lib, o'qituvchi o'quvchilarga o'rtoqlari bilan ingliz tilida nutqiy muloqotga kirishib keta olishiga yordam beradigan tanlab hamda dialogik nutq yordamida ular nutqiga kiritib boradilar. O'quvchilarni so'zlarning tarjimasini tushunishga o'rgatibgina qolmay, balki bu so'zlarni nutqlarni faol ishkatishga ham odatlanib boradilar. Lug'at tilning qurilish materialini hisoblanadi. Grammatika esa gapda so'zlarning o'zgarishi va ularning bog'lanish usullarini belgilaydi. Bundan tashqari, grammatika tilning qurilish modelini (so'z yasovchi, so'z o'zgartiruvchi) belgilaydi. O'quvchi ingliz tilining barcha grammatik shakllarini qancha erta o'zlashtirsa, u aqliy jihatdan ham, nutqiy jihatdan ham shunchalik tez rivojlanadi. Agar o'quvchida nutqning grammatik tomoni noto'g'ri shakllansa,

aqliy rivojlanishi kechkadi. O'qituvch har bir mashg'ulot va o'yin turlarida bolalar nutqidagi grammatik xatolarni tuzatishi kerak. O'z vaqtida tuzatilmagan grammatik xato bola nutqida mustahkamlanib, uni tinglayotgan boshqa bolalar nutqida ham grammatik xatolarning paydo bo'lishiga sabab bo'ladi. Biroq maxsus tashkil etiladigan o'yinlarda bola nutqidagi yoki bu salbiy jihatlarni ogohlantirish bo'yicha ish olib, bola nutqida paydo bo'lgan grammatik hatolarni o'z vaqtida bartaraf etish lozim.

XULOSA

Mahsus tashkil etiladigan o'yin va mashg'ulotlarda bolaning diqqati faqat kerakli grammatik shakllarga jalb qilinadi. So'z, uning shakl jihatdan o'zgarishi, so'z birikmasi yoki gaplar ular aqliy faoliyatining mazmuni bo'lib qoladi. Bunday mashg'ulotlarni izchillik va ketma-ketlik bilan olib barish natijasida bolalar qanday gapirish kerakligini anglaydilar, savodli chiroyli gapirishga harakat qiladilar. Qulay ishchanlik ruhida tashkil etiladigan mashg'ulotlar bola diqqatini chalg'ib ketishining oldini oladi, ular o'qituvchining tushuntirishlarini, ko'rsatmalarini diqqat bilan tinglaydilar, o'rtoqlarini nutqini kuzatadilar. Mashg'ulotda nutq namunasini oladilar va o'z nutqlarida undan foydalanadilar. Ko'pgina o'quvchilar o'z o'rtoqlarining xatolarini tuzatishda o'qituvchining eng yaqin yordamchisiga aylanib qoladilar. Bolalar nutqidagi grammatik xatolarni ogohlantirish, tuzatish maqsadida tashkil etiladigan maxsus mashg'ulotlar olib borishda quyidagi metodik ko'rsatmalarga amal qilish kerak.

FOYDANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Саломов Ғ. Таржима назарияси асослари. –Т.: Ўқитувчи, 1983. –232
2. Саломов Ғ. Таржима ташвишлари. –Т.: Адабиёт ва санъат, 1983. – 192 б. 3. Сатторов Т.Қ. Бўлажак чет тили ўқитувчисининг услубий омилкорлигини шакллантириш технологияси (инглиз тили материалида). –Т.:ТДЮИ, 2003. –192 б. 4. Теоретические основы методики обучения иностранным языкам в средней школе / Под ред. А.Д. Климентенко, А.А. Миролубова. –М.:
4. Педагогика, 1981. – 456 с.